

Küszöbön az új közigazgatási perrendtartás hatálybalépése

Interjú dr. Demjén Péterrel, az Észak-magyarországi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium kollégiumvezetőjével, az E-Kódex Kp Projekt Igazgatási munkacsoportjának tagjával

A 2018-as esztendő hatalmas változásokat tartogat a bírósági eljárásokat illetően: január 1. napján hatályba lép a polgári és a közigazgatási perrendtartás, majd az év második felében a büntetőeljárás kódex is kihívás elé állítja a jogalkalmazókat. Dr. Demjén Péter, az Észak-magyarországi Közigazgatási és Munkaügyi Kollégium kollégiumvezetője, az E-Kódex Kp Projekt Igazgatási munkacsoportjának tagja nyilatkozott az újdonságokról, a bíróságunkat érintő változásokról.

A Kp. hatálybalépésével milyen változások következnek be a bírósági szervezetet érintően?

Alapvető szervezeti változásként említhetjük, hogy a Kp. hatálybalépésével megjelennek majd az ún. „kiemelt” KMB-k, melyek a bíróság elé kerülő ügyek döntő többségében több megyére kiterjedő illetékességgel járnak el. Azokon a KMB-ken, amelyek nem tartoznak ebbe a körbe, ott a jövőben minimális ügyérkezésre lehet számítani. Másodfokú bírósággént egyes ügyekben országos illetékességgel a Fővárosi Törvényszék jár majd el. Mindezekre tekintettel a kiemelt KMB-ken, illetve a Fővárosi Törvényszéken indokolt a bírói, alkalmazotti létszám fokozatos növelése.

Érdemes azt is megemlíteni, hogy a Pp. alapján a közigazgatási per bírósága egyesbíróként járt el fő szabály szerint és tanács elé utalhatta az ügyet, amennyiben annak indokoltságát látta. A Kp. azonban megfordítja a helyzetet: a tanácsban való eljárást teszi általánossá. Maga a Kp. is meghatároz olyan eseteket, amikor tanácsban, illetve olyan ügyeket is, amikor egyesbíróként kell eljárnia a bíróságnak. Mindezen új szabályozás is indokolja a munkaerőforrás bővítését.

Az új eljárásjogi kódex hatálybalépésével a regionális kollégiumok átszervezésére is sor kerül, hiszen a szakmai irányításnak igazodnia kell a megújuló bírósági szervezetrendszerhez.

A szervezeti változások hogyan érintik konkrétan az Észak-magyarországi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumot?

Az Észak-magyarországi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium illetékességi területe Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megyére terjed ki 2018. január 1. napjától. A már említett kiemelt KMB-k egyike Miskolcon jön létre, így az Egri KMB hatáskörébe és illetékességébe tartozó egyes közigazgatási ügyek a Miskolci KMB első fokú hatáskörébe kerülnek.

Ugyanakkor a társadalombiztosítási, szociális vagy gyermekvédelmi ellátással, illetve az állami foglalkoztatási szerv által nyújtott ellátással vagy támogatással kapcsolatos perre az a közigazgatási és munkaügyi bíróság illetékes, amelynek területén a felperes belföldi lakóhelye található, tehát a perbeli esettől függően az Egri vagy a Miskolci KMB előtt lehet közigazgatási pert indítani.

Az említett ügyeken kívüli körben a Miskolci KMB jár el Heves megyét érintően is – kiemelt jellege miatt.

Hogyan értékeli az E-Kódex Kp Projekt Igazgatási munkacsoportjának tagjaként a hatálybalépéssel bekövetkező változásokat?

A Kp. megalkotásának gondolata nem új keletű, mivel a Pp. - alapvetően magánjogi jogvita kereteit adó szabályozási rendszere - nehezen volt alkalmazható azon perekre, ahol közjogi jogviták jelennek meg és a jogkereső ügyféllel szemben egy közigazgatási szerv, végső soron maga az állam áll ellenérdekű félként. Mindenképp indokolt volt a közigazgatási perrendtartás megalkotása, hiszen

technikailag is nehezen kezelhető problémák alakultak ki, az eljárásjog széttöredezetté vált, hiszen pl. a Kúria KK. véleményei alakították a bírói gyakorlatot annak érdekében, hogy biztosítsák a jogalkalmazás egységét a hiányzó szabályok ellenére.

A jogalkotó célja a hézagmentes jogvédelem biztosítása volt a kodifikáció során, mely ugyancsak pozitív célként értékelendő.

A Kp. kibővítette a bírói utat. Hatálybalépését követően a KMB-k tárgyalni fognak olyan ügyeket, amelyeket eddig a polgári bíróság tárgyalt (közigazgatási szerződés). Átrendeződés következik be a közigazgatási és munkaügyi ügyszak között is, hiszen pl. a közszolgálati jogvita a jövőben a Kp. hatálya alá tartozik majd.

Megjelenik a közigazgatási peres és nemperes eljárásokon túl az egyszerűsített per fogalma, de talán a legnagyobb kihívást az jelenti, hogy olyan ügyek is érkezhettek a bíróságokra, amelyek eddig egyáltalán nem – gondolok itt arra a sajtóban már megjelent újdonságra, hogy a jövőben pl. egy közlekedési tábla kihelyezése is megtámadhatóvá válik, hiszen a hatósági intézkedés közigazgatási cselekménynek minősül, így közigazgatási jogvita tárgya lehet.

Fontos mérföldkő tehát a Kp. megalkotása mind a közigazgatási bírák, mind a jogrendszer egésze számára. Feladatunk, hogy kezeljük az esetleges inkonzisztenciákat és zökkenőmentessé tegyük az átmenetet a bírósági szervezetrendszer, s így végső soron a jogkereső közönség számára.